

OMAISHOIDONTUEN MYÖNTÄMISPERUSTEET SOMEROLLA

Omaishoidontukea voidaan myöntää seuraavin edellytyksin:

1. Henkilö alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi tarvitsee hoitoa ja huolenpitoa kotioloissa. Hoidettavan omainen tai muu hoidettavalle läheinen henkilö on valmis vastaamaan hoidosta ja huolenpidosta tarpeellisten palveluiden avulla. (Omaishoitolaki 937/2005 § 3)
2. Kotona tapahtuva hoito korvaa laitoshoidon, tehostetun palveluasumisen tai huomattavan kotihoidon palvelujen määrän ja hoito on ympärivuorokautisesti tai jatkuvasti päivittäin sitovaa.
3. Hoitoa tarvitsevan henkilön kotikunnan tulee olla Somero.
4. Omaishoitajan tulee omata riittävät henkiset ja fyysiset voimavarat kyetäkseen vastaamaan hoidettavasta sekä takaamaan hänelle asianmukaisen ja turvallisen hoidon. Hoito-olosuhteiden tulee olla hoidettavaan nähden tarkoituksenmukaiset. (Omaishoitolaki 937/2005 § 3)
5. Omaishoito on aina henkilökohtaiseen hoitoon annettavaa apua, ei ainoastaan kodin ulkopuolista asiointia tai taloustöitä.
6. Omaishoidontuen tarve ja omaishoidon kokonaistilanne arvioidaan kotikäynnillä. Hoitoisuutta ja toimintakykyä arvioidaan lisäksi RAVA-arvioinnilla sekä tarvittaessa MMSE-muistitestillä. Kotikäynnin ja arvioinnin perusteella laaditaan palvelusuunnitelma, jossa yksilöllisesti arvioidaan omaishoidontuen tarve.
7. Lasten hoitoisuutta arvioitaessa verrataan vammaisen tai sairaan lapsen hoitoisuutta samanikäisen terveen lapsen hoidon tarpeeseen ja hoidon sitovuuteen.
8. Omaishoito yhdessä muiden tarvittavien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kanssa on hoidettavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kannalta riittävää. (Omaishoitolaki 937/2005 § 3)
9. Omaishoidontuen myöntämisen arvioidaan olevan hoidettavan edun mukaista. (Omaishoitolaki 937/2005 § 3)
10. Omaishoidontukea ei myönnetä lyhytaikaiseen, tilapäiseen hoidontarpeeseen. Pois lukien saattohoitotilanne.
11. Kunnat myöntävät omaishoidontukea siihen myönnettyjen määrärahojen puitteissa.

OMAISHOIDON TUKILUOKKA KRITTEERIT

Hoitajalle maksettavan hoitopalkkion suuruus määräytyy porrastetusti hoidon sitovuuden ja vaativuuden perusteella. Omaishoidontuki on kokonaisuus, joka muodostuu hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta. Omaishoidontuki on aina rahallinen palkkio johon voi lisäksi sisältyä sovittu määrä palveluja.

Ympäri vuorokautinen sidonnaisuus tarkoittaa sitä, että omaishoitajan on huolehdittava hoidettavastaan kaikkina vuorokauden aikoina.

Jatkuva päivittäinen sidonnaisuus tarkoittaa sitä, että hoidettava tarvitsee huolenpitoa päiväsaikaan niin runsaasti, että omaishoitajan on oltava hänen luonaan pääsääntöisesti aamusta iltaa ja huolehdittava myös yövalvonnasta

Omaishoidontuen myöntämisen edellytykset arvioi kotikäynnillä kotihoidon osastonhoitaja yli 65-vuotiailla asiakkaille ja alle 65-vuotiailla asiakkaille vammaistyönjohtaja.

Erityismaksuluokka

Omaishoidontuen palkkion suuruus vuonna 2019 = 709,95 €/kk

- Erityisen raskas siirtymävaiheen lyhytaikainen hoito. Edellytyksenä on hoitajan ansionmenetyks ja omaishoidontuen myöntämisperusteiden täytyminen.
- Tuki myönnetään saattohoitotilanteeseen tai hoidettavan toipuessa vakavasta sairaudesta.

Maksuluokka 1: Runsaasti hoitoa ja huolenpitoa tarvitsevat

Omaishoidontuen palkkion suuruus vuonna 2019 = 571,49 €/kk

- Tähän tukiluokkaan kuuluvat henkilöt joiden hoito on erittäin sitovaa ja vaativaa ympärivuorokauden ja jotka tarvitsevat runsaasti henkilökohtaista apua ja huolenpitoa. Hoito on turvattava myös yöaikaan.
- Hoito kotona on vaihtoehto laitoshoidolle tai tehostetulle palveluasumiselle.
- Viitteellinen Rava-indeksi on aikuisella 3,00-4,02
- Viitteellinen suositus MMSE-mittarin arvosta on aikuisella korkeintaan 11/30.
- Lapsen ollessa kyseessä hoidettavalla on ympärivuorokautinen hoidon ja valvonnan tarve. Lasta ei ole tarkoituksenmukaista hoitaa päivähoitossa. Hoito sisältää raskaita hoitotoimenpiteitä ja on kokopäiväistä työtä.

Maksuluokka 2: Melko paljon hoitoa ja huolenpitoa tarvitsevat Omaishoidontuen palkkion suuruus vuonna 2019 = 399,91 €/kk

- Tähän tukiluokkaan kuuluvat henkilöt, joilla on toistuva hoidontarve kaikkina vuorokauden aikoina.
- Kotona tapahtuva hoito on vaihtoehto palveluasumiselle tai päivittäisille kotihoidon palveluille.
- Hoidettava tarvitsee apua ja ohjausta useamman kerran päivässä päivittäisissä toimissaan.
- Hoidettava ei voi asua yksin.
- Viitteellinen Rava-indeksi on aikuisella 2,35-2,99.
- Viitteellinen suositus MMSE-mittarin arvosta on aikuisella 12-16/30.
- Lapsen ollessa kyseessä lasta on mahdollista hoitaa osa-aikaisesti kodin ulkopuolella. Lapsen hoidon ja valvonnan tarve on kokopäiväistä.

Omaishoitajan ja kunnan/kaupungin välille tehdään omaishoitotosopimus, johon liitetään hoidettavaa koskeva hoito- ja palvelusuunnitelma.

Hoito- ja palvelusuunnitelmassa määritellään:

- omaishoitajan antaman hoidon määrä ja sisältö
- hoidettavalle tarpeellisten sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen määrä ja sisältö
- omaishoitajan tehtävää tukevat sosiaalihuollon palvelut
- hoidettavan hoidon järjestäminen hoitajan vapaan, terveydenhuoltoon liittyvien käyntien ja muun poissa olon aikana

Kunnan ja hoitajan välille tehdään omaishoitotosopimus, jossa sovitaan

- omaishoidontuen hoitopalkkion määrä ja maksutapa
- tieto oikeudesta 4§ 1 mom. mukaisesti vapaapäiviin ja suunnitelma vapaan järjestämisestä
- tieto määräaikaisen sopimuksen kestosta ja perusteista
- tieto hoitopalkkion maksamisesta hoidon keskeytyessä hoitajasta johtuvasta syystä tai hoidettavasta johtuvasta muusta kuin terveydellisestä syystä

Omaishoidontuen palkkiosta ei peritä palvelumaksua. Hoidettavalle tulevista välttämättömistä palveluista peritään hoidettavalta asiakasmaksulain mukaiset ja Someron kaupungin vahvistamat maksut. Tämä koskee myös omaishoitajan vapaan ajaksi järjestettyjä palveluita.

Omaishoidontuen hakemukset käsittelee SAS-työryhmä ja päätökset tekee ikäihmisten osalta kotihoidon osastonhoitaja ja alle 65-vuotiaiden osalta vammaistyön johtaja. Päätökset tehdään pääsääntöisesti kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta.

Omaishoidontuki tarkistetaan, kun hoitosuhteessa tapahtuu muutoksia. Omaishoidontuesta päättävä henkilö voi edellyttää hakijaa toimittamaan asiantuntijalausunnon siitä, että on soveltuva toimimaan kyseisen asiakkaan hoitajana.

Omaishoitajien yhteyshenkilönä toimii terveyskeskuksen sosiaaliohjaaja.

Omaishoitajalle tehdään vähintään kerran vuodessa kotikäynti, jossa kartoitetaan omaishoitajan jaksamista, terveyttä ja ennaltaehkäistään toimintakyvyn heikkenemistä, annetaan palveluohjausta jne. Omaishoitaja voidaan velvoittaa osallistumaan lääkärintarkastukseen, mikäli on syytä epäillä hänen kykenevyyttään toimimaan omaishoitajana. Omaishoidontuki voidaan lakkauttaa, mikäli hoitaja tällaisessa tilanteessa kieltäytyy tarkastuksesta.

Jos omaishoito keskeytyy tilapäisesti, hoidettavan terveydentilasta johtuvasta syystä, hoitopalkkion maksaminen keskeytyy kuukauden kuluttua (laki omaishoidosta).

Jos omaishoito keskeytyy hoidettavasta johtuvasta, muusta kuin terveydellisestä syystä, omaishoidon tuki keskeytetään 4 pv ylimenevältä ajalta kalenterikuukaudessa. Kuitenkin niin, että jos hoidettava on vuorohoidossa 4 pv ja sovitusti lisäksi 3 pv omaishoitajan lomaa, omaishoidontukea ei pienennetä. Tällainen keskeytys on mahdollista kerran kalenterikuukaudessa ja edellyttää aina ennalta sovittuja omaishoitajan vapaapäiviä pidettäväksi vuorohoidon yhteydessä.

Jos omaishoito keskeytyy hoitajasta johtuvasta syystä, omaishoidontuki keskeytetään heti omaishoitajan estyessä antamaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa sovittua hoitoa, ellei omaishoitaja itse järjestä korvaavaa hoitoa hoidettavalle. Omaishoitajan lakisääteiset vapaapäivät eivät vähennä omaishoitajan palkkion määrää.